

PASAULINIS ANTIDOPINGO KODEKSAS

Tarptautinis standartas

2019 m. draudžiamasis sąrašas

Draudžiamąjį sąrašą oficialųjį tekstą tvarko Pasaulinė antidopingo agentūra (WADA)
ir jį skelbia anglų ir prancūzų kalbomis.

Kilus nesutarimų dėl tekstų anglų ir prancūzų kalbomis aiškinimo,
vadovaujama tekstu anglų kalba.

Šis sąrašas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

**MEDŽIAGOS IR METODAI, DRAUDŽIAMIS VISAIS ATVEJAIS
(PER VARŽYBAS IR NE VARŽYBŲ METU)**

Vadovaujantis Pasaulinio antidopingo kodekso 4.2.2 straipsniu visos *draudžiamosios medžiagos* laikomos „specifinėmis medžiagomis“, išskyrus S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a klasių medžiagas bei draudžiamuosius metodus M1, M2 ir M3.

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S0. NEPATVIRTINTOS MEDŽIAGOS

Bet kokia farmakologinė medžiaga, neįtraukta nė į vieną Sąrašo skyrių ir šiuo metu jokios vyriausybės sveikatos priežiūros institucijos nepatvirtinta kaip gydomoji (pvz., vaistai, kurių ikiklinikiniai ar klinikiniai tyrimai dar nebaigti ar buvo nutraukti, pakeistos struktūros vaistai (angl. *designer drugs*), medžiagos, patvirtintos naudoti tik kaip veterinariniai vaistai), yra visais atvejais draudžiama.

S1. ANABOLINIAI AGENTAI

Anaboliniai agentai yra draudžiami.

1. Anaboliniai androgeniniai steroidai (AAS)

a) Egzogeniniai* AAS, įskaitant:

1-androstendiolį (5 α -androst-1-en-3 β ,17 β -diolį), **1-androstendioną** (5 α -androst-1-en-3,17-dioną), **1-androsteroną** (3 α -hidroksi-5 α -androst-1-en-17-oną), **1-testosteroną** (17 β -hidroksi-5 α -androst-1-en-3-oną), **bolasteroną**, **kalusteroną**, **klostebolį**, **danazolį** ([1,2]oksazol[4',5':2,3]pregna-4-en-20-in-17 α -olį), **dehidrochlormetiltestosteroną** (4-chlor-17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-oną), **dezoksimetiltestosteroną** (17 α -metil-5 α -androst-2-en-17 β -olį ir 17 α -metil-5 α -androst-3-en-17 β -olį), **drostanoloną**, **etilestrenolį** (19-norpregna-4-en-17 α -olį), **fluoksimesteroną**, **formeboloną**, **furazabolį** (17 α -metil[1,2,5]oksadiazol[3',4':2,3]-5 α -androst-17 β -olį), **gestrinoną**, **mestanoloną**, **mesteroloną**, **metandienoną** (17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-oną), **metenoloną**, **metandriolį**; **metasteroną** (17 β -hidroksi-2 α ,17 α -dimetil-5 α -androst-3-oną), **metildienoloną** (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9-dien-3-oną), **metil-1-testosteroną** (17 β -hidroksi-17 α -metil-5 α -androst-1-en-3-oną), **metilnor-testosteroną** (17 β -hidroksi-17 α -metilestr-4-en-3-oną), **metiltestosteroną**, **metriboloną** (metiltrienoloną, 17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9,11-trien-3-oną), **miboleroną**, **norboletoną**, **norklostebolį**, **noretandroloną**, **oksaboloną**, **oksandroloną**, **oksimesteroną**, **oksimetoloną**, **prostanazolį** (17 β -[(tetrahidropiran-2-il)oksi]-1'H-pirazol[3,4:2,3]-5 α -androst-1-oną), **kvinboloną**, **stanozololį**, **stenboloną**, **tetrahidrogestrinoną** (17-hidroksi-18 α -

homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-oną), **trenboloną** (17 β -hidroksiestr-4,9,11-trien-3-oną) ir kitas panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagas.

b) Endogeniniai** AAS, taip pat jų metabolitai ir izomerai, kai skiriami vartoti kaip egzogeniniai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

4-androstendiolį (androst-5-en-3 β ,17 β -diolį), **4-hidroksitestosteroną** (4,17 β -dihidroksiadrost-4-en-3-oną), **5-androstendioną** (androst-5-en-3,17-dioną), **7 α -hidroksi-DHEA**, **7 β -hidroksi-DHEA**, **7-keto-DHEA**, **19-norandrostendiolį** (estr-4-en-3,17-diolį), **19-norandrostendioną** (estr-4-en-3,17-dioną), **androstanoloną** (5 α -dihidrottestosteroną, 17 β -hidroksi-5 α -androstan-3-oną), **androstendiolį** (androst-5-en-3 β ,17 β -diolį), **androstendioną** (androst-4-en-3,17-dioną), **boldenoną**, **boldioną** (androsta-1,4-dien-3,17-dioną), **epiandrosteroną** (3-hidroksi-5-androstan-17-oną), **epi-dihidrottestosteroną** (17 β -hidroksi-5 β -androstan-3-oną), **epitestosteroną**, **nandroloną** (19-nortestosteroną), **prasteroną** (dehidroepiandrosteroną, DHEA, 3- β -hidroksiandrost-5-en-17-oną), **testosteroną**.

2. Kiti anaboliniai agentai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

klenbuterolį, atrankinius androgenų receptorių modulatorius [SARM, pvz., andariną, LGD-4033, enobosarmą (ostariną) ir RAD140], tiboloną, zeranolį, zilpaterolį.

Šiame skyriuje:

- ***egzogenine vadinama tokia medžiaga, kurios organizmas natūraliu būdu paprastai negamina;**
- ****endogenine vadinama tokia medžiaga, kurią organizmas paprastai gamina natūraliu būdu.**

S2. PEPTIDINIAI HORMONAI, AUGIMO FAKTORIAI, KITOS PANAŠIOS MEDŽIAGOS IR MIMETIKAI

Draudžiamos šios medžiagos ir kitos panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagos:

1. eritropoetinas (EPO) ir eritropoezę veikiantys agentai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

1.1. eritropoetino receptorių agonistus, pvz., darbepoetiną (dEPO), eritropoetiną (EPO), EPO pagrindu sukurtus junginius [pvz., EPO-Fc, metoksipolietileno glikol-epoetiną beta (CERA)], EPO mimetinius agentus ir jų junginius (pvz., CNTO-530 ir peginesatidą);

1.2. hipoksiją sukeliančio faktoriaus (HIF) aktyvavimo agentus, pvz., argoną, kobaltą, daprodustatą (GSK1278863), molidustatą (BAY 85-3934), roksadustatą (FG-4592), vadadustatą (AKB6549),ksenoną;

1.3. GATA inhibitorius, pvz., K-11706;

1.4. TGF-beta (TGF- β) inhibitorius, pvz., luspaterceptą, sotaterceptą;

1.5. įgimtų regeneracinių receptorių agonistus, pvz., asialo EPO, karbamilintą EPO (CEPO);

2. Peptidiniai hormonai ir jų išsiskyrimo faktoriai:

2.1. chorioninis gonadotropinas (CG) ir liuteinizuojantis hormonas (LH) ir jų išsiskyrimo faktoriai vyrų organizme, pvz., buserelinas, deslorelinas, gonadorelinas, leuprorelinas, nafarelinas ir triptorelinas;

2.2. kortikotropinai ir jų išsiskyrimo faktoriai, pvz., kortikorelinas;

2.3. augimo hormonas (GH), jo fragmentai ir išsiskyrimo faktoriai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant: augimo hormono fragmentus, pvz., AOD-9604 ir hGH 176-191, augimo hormono išsiskyrimo hormoną (GHRH) ir jo analogus, pvz., CJC-1293, CJC-1295, sermoreliną ir tesamoreliną, augimo hormonų sekretagogus (GHS), pvz., lenomoreliną (greliną) ir jo mimetikus, kaip antai anamorelinas, ipamorelinas, macimorelinas ir tabimorelinas, GH išsiskyrimo peptidus (GHRPs), pvz., aleksamoreliną, GHRP-1, GHRP-2 (pralmoreliną), GHRP-3, GHRP-4, GHRP-5, GHRP-6 ir eksmoreliną (heksareliną).

3. Augimo faktoriai ir augimo faktorių modulatoriai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

fibroblastų augimo faktorius (FGFs), hepatocitų augimo faktorių (HGF), į insuliną panašų augimo faktorių-1 (IGF-1) ir jo analogus, mechaninius augimo faktorius (MGFs), trombocitų kilmės augimo faktorių (PDGF), timoziną- β 4 ir jo darinius, pvz., TB-500, kraujagyslių endotelio augimo faktorių (VEGF),

ir bet kokie kiti augimo faktoriai ar augimo faktorių modulatoriai, turintys poveikį raumenų, sausgyslių ar raiščių baltymų sintezei (degradacijai), vaskuliarizacijai, energijos panaudojimui, regeneracijos gebėjimams ar skaidulų tipo pasikeitimui.

S3. BETA-2 AGONISTAI

Visi atrankiniai ir neatrankiniai **beta-2 agonistai** yra draudžiami, taip pat visi optiniai izomerai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

fenoterolį, formoterolį, higenaminą, indakaterolį, olodaterolį, prokaterolį, reproterolį, salbutamolį, salmeterolį, terbutaliną, tretokvinolį (trimetokvinolį), tulobuterolį, vilanterolį, išskyrus:

- įkvepiamąjį **salbutamolį** (ne daugiau kaip 1600 mikrogramų per 24 valandas, atskiomis dozėmis, neviršijant 800 mikrogramų per 12 valandų, pradedant skaičiuoti nuo bet kurios dozės);
- įkvepiamąjį **formoterolį** (didžiausia gauta dozė – ne daugiau kaip 54 mikrogramai per 24 valandas);

- įkvepiamąjį **salmeterolį** (ne daugiau kaip 200 mikrogramų per 24 valandas).

Šlapime aptiktas didesnis nei 1000 ng/ml salbutamolio ar didesnis nei 40 ng/ml formoterolio kiekis neatitinka medžiagos vartojimo gydymo tikslais reikalavimų, todėl laikoma, kad tai *teigiamas testo rezultatas*, nebent *sportininkas* kontroliuojamais farmakokinetiniais tyrimais įrodo, kad anomalus rezultatas buvo gautas dėl gydymo tikslais įkvėptos dozės, neviršijusios pirmiau nurodytos didžiausios leidžiamos ribos.

S4. HORMONAI IR MEDŽIAGŲ APYKAITOS MODULIATORIAI

Draudžiami šie **hormonai ir medžiagų apykaitos modulatoriai**:

1. aromatazės inhibitoriai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant: **2-androstenolį** (5α -androst-2-en-17-olį), **2-androstenoną** (5α -androst-2-en-17-oną), **3-androstenolį** (5α -androst-3-en-17-olį), **3-androstenoną** (5α -androst-3-en-17-oną), **4-androsten-3,6,17-trioną** (**6-okso**), **aminoglutetimidą**, **anastrozolį**, **androsta-1,4,6-trien-3,17-dioną** (**androstatrienedioną**), **androsta-3,5-dien-7,17-dioną** (**arimistaną**), **eksemestaną**, **formestaną**, **letrozolį**, **testolaktoną**;

2. atrankiniai estrogeno receptorių modulatoriai (SERM), įskaitant, bet tuo neapsiribojant: **raloksifeną**, **tamoksifeną**, **toremifeną**;

3. kitos antiestrogeninės medžiagos, įskaitant, bet tuo neapsiribojant: **klomifeną**, **ciklofenilį**, **fulvestrantą**;

4. agentai, užkertantys kelią IIB tipo aktivino receptoriaus aktyvavimui, įskaitant, bet tuo neapsiribojant: A tipo aktivinę neutralizuojančius antikūnus, konkurencinius IIB tipo aktivino receptorių, kaip antai masalo pavidalo aktivino receptoriai (pvz., ACE-031), IIB tipo antiaktivino receptoriaus antikūnus (pvz., bimagrumabą), **miostatino inhibitorius**, kaip antai agentai, mažinantys ar stabdantys miostatino raišką, **miostatinę neutralizuojančius antikūnus** (pvz., domagrozumabą, landogrozumabą, stamulumabą), **miostatinę surišančius baltymus** (pvz., folistatiną, miostatino propeptidą);

5. medžiagų apykaitos modulatoriai:

5.1. AMP aktyvinamų baltymų kinazės (AMPK) aktyvikliai, pvz., **AICAR**, **SR9009** ir **peroksisominių proliferatorių aktyvinamų delta receptorių (PPAR δ) agonistai**, pvz., **2-(2-metil-4-((4-metil-2-(4-(trifluorometil)fenil)thiazol-5-il)metiltio)fenoksi)acto rūgštis (GW1516, GW501516)**;

5.2. insulinai ir insulino mimetikai;

5.3. meldonis;

5.4. trimetazidinas.

S5. DIURETIKAI IR MASKUOJAMOSIOS MEDŽIAGOS

Draudžiami šie **diuretikai** ir **maskuojamosios medžiagos**, taip pat kitos panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagos, įskaitant, bet neapsiribojant:

- **desmopresiną, probenecidą, plazmos tūrio didinimo priemones**, pvz., intraveniniu būdu vartojamą **albuminą, dekstraną, hidroksietilo krakmolą ir manitolą**);
- **acetazolamidą, amiloridą, bumetanidą, kanrenoną, chlortalidoną, etakrino rūgštį, furozemidą, indapamidą, metolazoną, spironolaktoną, tiazidus**, pvz., **bendroflumetiazidą, chlortiazidą ir hidrochlortiazidą**), **triamtereną ir vaptanus**, pvz., **tolvaptaną**.

Išskyrus:

- drosiprenoną, pamabromą, oftalmologiskai vartojamus karboanhidrazės inhibitorius (pvz., dorzolamidą ir brinzolamidą);
- vietiškai vartojamą felipresiną, skirtą dantų nejautrai.

Jei sportininko dopingo mėginyje bet kuriuo metu ar, jei taikoma, *per varžybas* aptinkamas bet koks šių medžiagų, kurių vartojimas ribojamas (pvz., formoterolio, salbutamolio, katino, efedrino, metilefedrino ir pseudoefedrino), kiekis kartu su diuretiku ar kita maskuojamąja medžiaga, laikoma, kad tai *teigiamas testo rezultatas*, nebent *sportininkas* turi patvirtintą *leidimą vartoti gydymui (LVG)*, išduotą šiai medžiagai, kartu su leidimu vartoti diuretiką ar maskuojamąją medžiagą.

DRAUDŽIAMIEJI METODAI

M1. KRAUJO IR KRAUJO KOMPONENTŲ MANIPULIACIJA

Draudžiami šie metodai:

1. bet kokio kiekio ir bet kokios kilmės autologinio, alogeninio (homologinio) ar heterologinio kraujo arba eritrocitų produktų *vartojimas* ar pakartotinis jų išvirkštimas į kraujotakos sistemą;
2. dirbtinis deguonies įsisavinimo, pernašos ar tiekimo didinimas, naudojant, bet tuo neapsiribojant, **cheminius perfluoro preparatus, efaproksiralį (RSR13) ir modifikuotus hemoglobino produktus**, pvz., hemoglobino pagrindu sukurtus kraujo pakaitalus, hemoglobino produktus mikrokapsulėse, išskyrus papildomą įkvepiamą deguonį;
3. bet kokios rūšies kraujo ar kraujo komponentų manipuliacija kraujagyslėse fizikinėmis ar cheminėmis priemonėmis.

M2. CHEMINĖS IR FIZINĖS MANIPULIACIJOS

Draudžiama:

1. klastoti ar bandyti apgaule pakeisti per *dopingo kontrolę* paimtų *mėginių* vientisumą ir tinkamumą. Tai apima, bet tuo neapsiriboja, šlapimo pakeitimą ir (arba) atskiedimą, pvz., proteaze;

2. atlikti intravenines infuzijas ir (arba) injekcijas, viršijančias iš viso 100 ml per 12 valandų, išskyrus tuos atvejus, kai jos teisėtai skiriamos gydymo ligoninėje laikotarpiu, atliekant chirurgines procedūras ar klinikinius diagnostinius tyrimus.

M3. GENU IR LĄSTELIŲ DOPINGAS

Draudžiami šie metodai, kuriais siekiama pagerinti sportininko pasirodymą:

1. nukleino rūgščių polimerų ar nukleino rūgšties analogų naudojimas;
2. genų redagavimo agentų, sukurtų pakeisti genomų sekas, naudojimas ir (arba) transkripcinis, potranskripcinis ar epigenetinis genų raiškos reguliavimas;
3. normalių ar genetiškai modifikuotų ląstelių naudojimas.

PER VARŽYBAS DRAUDŽIAMOS MEDŽIAGOS IR METODAI
--

Be pirmiau apibrėžtų S0–S5 ir M1–M3 klasių, per varžybas draudžiamos šios klasės:

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S6. STIMULIATORIAI

Draudžiami visi **stimulatoriai**, įskaitant visus **optinius izomerus** (pvz., *d-* ir *l-*), jei tinka.

Stimulatoriams priskiriami:

a) Nespecifiniai stimulatoriai:

adrafinilas, amfepramonas, amfetaminas, amfetaminilas, amifenazolas, benfluoreksas, benzilpiperazinas, bromantanas, klobenzoreksas, kokainas, kropropamidas, krotetamidas, fenkaminas, fenetilinas, fenfluraminas, fenproporeksas, fonturacetamas [4-fenilpiraketamas (karfedonas)], furfenoreksas, lisdeksamfetaminas, mefenoreksas, mefenterminas, mezokarbas, metamfetaminas(d-), p-metilamfetaminas, modafinilas, norfenfluraminas, fendimetrazinas, fenterminas, prenilaminas, prolintanas. Stimulatorius, kuris neįtrauktas į šio skyriaus sąrašą, yra specifinė medžiaga.

b) Specifiniams stimulatoriams priskiriama, tuo neapsiribojant:

3-metilheksan-2-aminas [1,2-dimetilpentilaminas], **4-metilheksan-2-aminas** [metilheksanaminas], **4-metilpentan-2-aminas** (1,3-dimetilbutilaminas), **5-metilheksan-2-aminas** (1,4-dimetilpentilaminas), **benzfetaminas, katinas^{**}, katinonas** ir jo analogai (pvz., **mefedronas, metedronas, α -pirolidinovalerofenonas, dimetamfetaminas (dimetilamfetaminas), efedrinas^{**}, epinefrinas^{***} (adrenalinas), etamivanas, etilamfetaminas, etilefrinas, famprofazonas, fenbutrazatas, fenkamfaminas, heptaminolis, hidroksiamfetaminas (parahidroksiamfetaminas), izometeptenas, levmetamfetaminas, meklofenoksatas, metilendioksimetamfetaminas, metilefedrinas^{***}, metilfenidatas, niktamidas, norfenefrinas, oktopaminas, oksilofrinas (metilsinefrinas), pemolinas, pentetrazolis; fenetilaminas ir jo dariniai, fenmetrazinas, fenprometaminas, propilheksedrinas, pseudoefedrinas^{****}, selegilinas, sibutraminas, strichninas, tenamfetaminas (metilendioksimetamfetaminas), tuaminoheptanas** ir kitos panašios cheminės struktūros ir panašaus biologinio poveikio medžiagos.

Išskyrus:

- klonidiną,

- imidazolo darinius, skirtus vartoti vietiškai arba lašinti į akis, ir stimulatorius, kurie yra įtraukti į 2019 metų stebėsenos programą*.

*Bupropionas, kofeinas, nikotinas, fenilefrinas, fenilpropanolaminas, pipradolis ir sinefrinas yra įtraukti į 2019 metų stebėsenos programą ir nelaikomi *draudžiamosiomis medžiagomis*.

****Katinas** yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime yra didesnė kaip 5 mikrogramai mililitre.

*****Efedrinas** ir **metilefedrinas** yra draudžiami, kai kiekvieno jų koncentracija šlapime yra didesnė kaip 10 mikrogramų mililitre.

******Epinefrinas (adrenalinas)** nedraudžiamas, jei jis skirtas vartoti vietiškai (pvz., gydant nosį ar akis) ar vartojamas kartu su vietiniais anestetikais.

*******Pseudoefedrinas** yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime didesnė kaip 150 mikrogramų mililitre.

S7. NARKOTIKAI

Draudžiami šie narkotikai:

buprenorfinas, dekstromoramidas, diamorfinas (heroinas), fentanilas ir jo dariniai, hidromorfonas, metadonas, morfinas, nikomorfinas, oksikodonas, oksimorfonas, pentazocinas, petidinas.

S8. KANABINOIDAI

Draudžiami šie kanabinoidai:

- natūralūs kanabinoidai, pvz., **kanapės, hašišas, marihuana**, arba **synetinis delta-9-tetrahidrokanabinolis (THC)**;

- sintetiniai kanabinoidai, pvz., delta-9-tetrahidrokanabinolis (THC) ir kiti kanabimimetikai,

išskyrus:

- kanabidiolį.

S9. GLIUKOKORTIKOIDAI

Visi gliukokortikoidai yra draudžiami, kai vartojami per burną, leidžiami į veną ar raumenis arba įsisavinami per tiesiąją žarną,

įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

betametazoną, butezonidą, kortizoną, deflazakortą, deksametazoną, flutikazoną, hidrokortizoną, metilprednizoloną, prednizoloną, prednizoną, triamcinoloną.

MEDŽIAGOS, DRAUDŽIAMOS TAM TIKRŲ SPORTO ŠAKŲ ATSTOVAMS

P1. BETA BLOKATORIAI

Beta blokatoriai draudžiami tik per šių sporto šakų *varžybas* ir *ne varžybų metu*, kai nurodyta:

- Šaudymas iš lanko (WA)*
- Automobilių sportas (FIA)
- Biliardas (visų tipų) (WCBS)
- Smiginis (WDF)
- Golfas (IGF)
- Šaudymas (ISSF, IPC)*
- Slidinėjimas / snieglenčių sportas (FIS), t. y. šuoliai su slidėmis, akrobatinio slidinėjimo šuolių (angl. *aerials*) ir puslankio (angl. *halfpipe*) rungtys, snieglenčių puslankio ir šuolių ore (angl. *big air*) rungtys.
- Povandeninio sporto (CMAS) rungtys: kvėpavimo sulaikymas panirus (angl. *apnoea*) su vienu svoriu ir su plaukmenimis ar be jų, dinaminis kvėpavimo sulaikymas (angl. *dynamic apnoea*) plaukiant po vandeniu su plaukmenimis ar be jų, laisvasis panirimas (angl. *free immersion*), plaukimas po vandeniu „Jump Blue“, povandeninė žūklė, statiškas kvėpavimo sulaikymas (angl. *static apnoea*), povandeninis šaudymas į taikinius (angl. *target shooting*) ir kvėpavimo sulaikymas panirus su kintamu svoriu (angl. *variable weight apnoea*).

* Taip pat draudžiama *ne varžybų metu*.

Beta blokatoriams priskiriama, tuo neapsiribojant:

acebutololis, alprenololis, atenololis, betaksololis, bizoprololis, bunololis, karteololis, karvedilolis, celiprololis, esmololis, labetalolis, metipranololis, metoprololis, nadololis, oksprenololis, pindololis, propranololis, sotalolis, timololis.